

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKTYWIZUJĄCY SCENARIUSZ LEKCJI

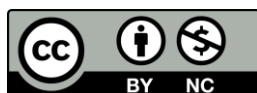
opracowany w ramach Projektu

„Wirtualna i aktywizująca metoda nauczania – realne efekty edukacyjne”

Projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+

TEMAT:

Tolerancja/Dyskryminacja

Cele zajęć:

Uwrażliwienie na problem uchodźstwa we współczesnym świecie. Kształcenie postaw tolerancji, otwartości i empatii.

GRUPA DOCELOWA: Uczniowie szkół podstawowych

METODY PRACY: Burza mózgów, praca grupowa, praca indywidualna, dyskusja.

CZAS TRWANIA: 2 godziny dydaktyczne.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Rzutnik multimedialny, komputer, film, flipchart, kolorowe pisaki.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Podziel klasę na grupy.

Poproś, aby uczniowie zapisali skojarzenia:

- 1. Grupa ze słowem: tolerancja
- 2. Grupa ze słowem: dyskryminacja.

Poprowadź dyskusję z udziałem całej klasy. Na tablicy zapisz skojarzenia, które budzą w uczniach najwięcej emocji.

Czas 20 minut.

2. Omów pojęcia:

Stereotyp

Funkcjonujący w świadomości społeczeństwa uproszczony, skrótowy i zabarwiony wartościująco obraz rzeczywistości. Uproszczenie i uogólnienie, jakie tworzymy sobie, chcąc uporządkować świat. Odnosi się do grup społecznych, osób, sytuacji, instytucji. Jest utrwalony wielokrotnym powtarzaniem. Zazwyczaj powstaje w rezultacie bezrefleksyjnego przyjmowania opinii rozpowszechnionych w danym środowisku.

Upředzenie

Rodzaj postawy polegającej na odrzuceniu czegoś lub kogoś bez racjonalnych przesłanek. Występuje, gdy ktoś podejmuje ocenę, wyraża negatywny osąd bez żadnych podstaw, najczęściej na podstawie fałszywych lub niekompletnych informacji. Może wynikać z utrwalonych w danym społeczeństwie bądź społecznościach obrazów. Jest szczególnie groźne, gdy przybiera charakter instytucjonalny i/lub staje się częścią określonych ideologii. Wiąże się z emocjami.

Tolerancja (od łac. *tolerare* = znosić, wytrzymać)

Oznacza cierpliwość i wyrozumiałość dla odmienności. Opiera się na poszanowaniu cudzych uczuć, poglądów, upodobań, wierzeń, obyczajów i

postępowania, choćby były całkowicie odmienne od własnych, albo zupełnie z nimi sprzeczne. Współcześnie rozumiana tolerancja to szacunek dla wolności innych ludzi, ich myśli i opinii oraz sposobu życia. Szacunek ten przybiera formy wyrozumiałości i życzliwości dla tego, co nie musi być naszym udziałem, ale co cieszy się naszą akceptacją istnienia w imię demokratycznej wolności. Już Perykles uznał, że tolerancja jest jedną z podstaw stabilności demokratycznego państwa stwierdzając w swej słynnej mowie, że Ateńczycy stworzyli demokrację "kierując się wyrozumiałością w życiu prywatnym i szanując prawa w życiu publicznym". Tolerancja oznacza więc rezygnację z przymusu jako środka wpływania na postawy innych ludzi, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu (nie można więc mówić o tolerancji dla przestępców i psychopatów).

Przez całe stulecia ludzie zabijali się nie tylko dla zysku płynącego z rabunku, ale i w imię sprzecznych ze sobą idei. Wreszcie po wyniszczającej wojnie trzydziestoletniej w Europie uznano zasadę tolerancji religijnej. Nadal jednak (jak np. w Irlandii Północnej) religia może być przyczyną sporów i konfliktów. Znacznie dłużej trwało osiągnięcie tolerancji związanej z obyczajami i kulturą odmiennych grup. Obecnie pojawia się problem granic tolerancji, a więc pytanie o to czy można tolerować każde zachowanie i każdą postawę, czy jednak trzeba wyznaczać pewne granice.

Dyskryminacja

To nierówne traktowanie (traktowanie danej osoby mniej przychylnie niż innej w porównywalnej sytuacji ze względu na jakąś jej cechę). To forma lub skutek wykluczenia społecznego. Jest związana z aktem działania/czynnością lub ich brakiem. Jest wynikiem kwestii władzy, czyli tego, kto definiuje pewne grupy jako nadrzędne lub podrzędne.

Czas 20 min.

3. Zapytaj uczniów z jakimi przypadkami dyskryminacji się spotkali i o jakich przypadkach dyskryminacji słyszeli.

Podziel uczniów na dwie grupy według koloru oczu: grupa niebieskookich i brązowookich. Poproś, aby wrócili na miejsca. Włącz film o eksperymencie Jane Elliot: Jane Elliott "Blue Eyes - Brown Eyes" Experiment Anti-Racism

<https://www.youtube.com/watch?v=ebPoSMULISU>

Aby zmienić język napisów w filmie:

- kliknij ustawienia
- napisy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- przetłumacz automatycznie
- wybierz właściwy język

Czas 40 min.

Źródła:

PL

1. Uchodźcy Info
<http://uchodzczy.info/>
2. The UN Refugee Agency Polska
[UNHCR Polska](#)
3. Polska Akcja Humanitarna Mity i fakty o uchodźcach w Polsce // Paweł Cywiński
<https://youtu.be/HcSZzDd6wwl>
4. Stowarzyszenie Tolerancja
www.tolerancja.pl
5. Polska Akcja Humanitarna
[Irak – pomagamy ludziom, którzy nie mogą wrócić do swoich domów | PAH – YouTube](#)

SK

6. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)
7. Liga za ľudské práva
[Výskumná štúdia.pdf \(hrl.sk\)](#)
8. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.
[migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)
9. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)

SK/CZ

10. Heinrich-Böll-Stiftung
[otvorena krajina alebo nedobytna pevnost slovensko migranti a utecenci e.pdf \(boell.org\)](#)

CZ

11. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR Česká republika](#)
12. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

SK/CZ/PL

13. Migration matters **#rethinkmigration**
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

Załączniki:

PL

14. Polska Akcja Humanitarna Mity i fakty o uchodźcach w Polsce // Paweł Cywiński
<https://youtu.be/HcSZzDd6wwl>
15. Polska Akcja Humanitarna

Zmienia życie. Otwiera umysły.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

[Irak – pomagamy ludziom, którzy nie mogą wrócić do swoich domów | PAH – YouTube](#)

SK

16. Liga za ľudské práva

[Výskumná štúdia.pdf \(hrl.sk\)](#)

17. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.

[.migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)

SK/CZ

18. Heinrich-Böll-Stiftung

[otvorena krajina alebo nedobytna pevnost slovensko migranti a utecenci e.pdf \(boell.org\)](#)

CZ

19. The UN Refugee Agency Česká Republika

[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

SK/CZ/PL

20. Migration matters **#rethinkmigration**

[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

21. **PL/SK/CZ** Słownik pojęć

M. Lipińska (red.), K. Białek, A. Kowalska, E. Kownacka, M. Piegat-Kaczmarczyk, Warsztaty kompetencji międzykulturowych – podręcznik dla trenerów , Warszawa 2008